

DAGBLOG 770 MOOIE BIOGRAFIE VERZETSHELD KEES CHARDON

Maandag 3 maart 2025. Al enige tijd werd ik enigszins verwijtend aangekeken door een boek dat ik enkele weken geleden had gekocht en dolgraag wilde lezen, maar omdat ik het zo druk heb met mijn historische jeugdroman 'In het hol van de leeuw', kwam het er maar niet van. Het gaat om het boek 'Kees Chardon, boegbeeld van het Delftse verzet', geschreven door de journalist Trudy van der Wees, nota bene een familielid, dus dan kijkt zo'n boek je dubbel zo indringend aan.

Inmiddels ben ik er dan eindelijk in begonnen en vraag ik me af waarom ik het zo lang heb laten liggen, want het is werkelijk een fantastisch boek! Het eerste wat me opvalt, is de waanzinnig gedegen research die eraan ten grondslag ligt. Nu heb ik zelf ook het een en ander over de Tweede Wereldoorlog geschreven, maar het historisch feitenmateriaal dat in dit boek wordt gepresenteerd is duizelingwekkend. Ieder detail wordt uitgediept en er zijn nergens losse eindjes. Als je wilt weten hoe een nauwkeurig historisch - en bovendien ook nog eens goed geschreven - verhaal eruit ziet, dan hoeft je niet verder te zoeken. Zeker niet als de geschiedenis van Delft je interesseert.

Trudy van der Wees vertelt over de vele contacten die de jonge advocaat Kees Chardon binnen verzetskringen had, zowel regionaal als landelijk. Er passeren tal van bekende namen van verzetshelden, zoals Truus Wijsmuller, de vrouw die honderden Joodse kinderen redde uit de crèche tegenover de Hollandse schouwburg. Deze kinderen kwamen tijdelijk terecht op zogeheten 'springadressen' waar ze een nieuwe identiteit kregen. De woning van Kees Chardon aan de Spoorsingel in Delft was zo'n 'springadres'. Na enkele dagen werden de kinderen door koeriersters naar hun permanente onderduikbestemmingen gebracht.

Ontroerend is het verhaal van Sara Dresden, een Joodse zuigeling van enkele weken oud, die via Wijsmuller bij Kees Chardon werd ondergebracht. Ze overleefde de oorlog op een adres enkele straten verderop waar ze door een katholiek echtpaar werd verzorgd. Toen Sara's eigen ouders vermoord bleken te zijn in Sobibor, kreeg dit echtpaar de voogdij over het kleine kind.

En zo staat het boek van Trudy van der Wees vol met opzienbarende en ontroerende verhalen. Dankzij haar gedegen research in het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging stuitte ze ook op de identiteit van de verrader van de hoofdpersonen uit het boek *Sonny Boy* van Annejet van der Zijl, een ontdekking die rond de verschijning van de biografie over Kees Chardon, begin januari van dit jaar, de landelijke pers haalde.

Los van dit nieuwsfeit word ik vooral getroffen door de levensloop van de onbevungen Kees Chardon, die in verzetskringen vanwege zijn tengere postuur vaak werd aangeduid als 'die kleine man', zoals in het dagboek van een andere verzetsman Gerrit Jan van der Waal, die zich afvroeg of de inventieve en energieke Kees Chardon niet teveel hooi op zijn vork nam en wel voorzichtig genoeg was: 'Iedereen hangt aan zijn bel en staat op zijn stoep en hij werkt niet eens geheimzinnig en weet bovendien altijd raad. Honderden (onderduikers) heeft hij al weggeholpen, waarheen is onbegrijpelijk en toch weet hij altijd weer nieuwe mogelijkheden, ook nu.'

Op dinsdag 18 januari 1944 werd Kees Chardon verraden en gearresteerd. Hij kwam beurtelings in het Oranjehotel in Scheveningen en in kamp Vught terecht. Daags na Dinsdag, op 6 september 1944 werd dit kamp in allerijl door de Duitsers ontruimd en werd Kees op transport gesteld naar Duitsland, waar hij onder erbarmelijke omstandigheden slavenarbeid moest verrichten in verschillende kampen o.a. Sachsenhausen en Neuengamme. Uiteindelijk belandde hij in de nadagen van de oorlog in het concentratiekamp Wöbbelin, waar hij op 20 april 1945 tegen gevolge van alle ontberingen die hij had geleden het leven liet. Hij werd 25 jaar oud.

Inmiddels is het boek dat me kortgeleden nog zo verwijtend aankeek, verhuisd naar een plank met dierbare boeken van familieleden en vrienden. En een ieder die meer wil weten

van deze bijzondere Delftse verzetsman kan ik dit indrukwekkende boek over Kees Chardon van harte aanbevelen.

Chris Houtman

Gepubliceerd op Facebook: <https://www.facebook.com/chris.houtman>